

HOE STA JIJ TEGENOVER DATAVERZAMELING IN HET PUBLIEKE DOMEIN?

Onopgemerkt bewegen in openbare ruimtes lijkt vandaag de dag bijna onmogelijk. ANPR-camera's, bewakingscamera's, slimme licht -of audiosensoren en andere datagedreven technologieën zijn talrijk aanwezig. Wereldwijd wordt er meer gebruik gemaakt van zo'n technologieën. Ook in Vlaanderen zien we een groeiende trend en 'dataficatie' van het publieke domein.

Wil je meer te weten komen over datagedreven technologieën in het publieke domein en hoe Vlamingen hier tegenover staan? [Lees dan hier het rapport](#) waarbij we 1682 Vlamingen hebben bevroegd. De studie werd uitgevoerd door het Kenniscentrum Data & Maatschappij, onder leiding van imec-MICT-UGent.

ANPR staat voor Automatic Number Plate Recognition oftewel automatische nummerplaatherkenning. Het is een intelligente camera die in staat is om foto's te nemen en vervolgens persoonlijke informatie van de eigenaar van het voertuig op te zoeken. Zo worden ANPR-camera's bijvoorbeeld gebruikt om te flitsen wanneer mensen te snel rijden.

Een **bodycam** is een individuele mobiele camera die beeld en geluid opneemt en op het lichaam gedragen wordt, waardoor het mogelijk is om precies te zien wat de drager ziet en hoort. Ze worden door verschillende groepen (bv. politie, hulpverleners en beveiligers) gebruikt om onder andere agressie te minimaliseren en feiten vast te leggen.

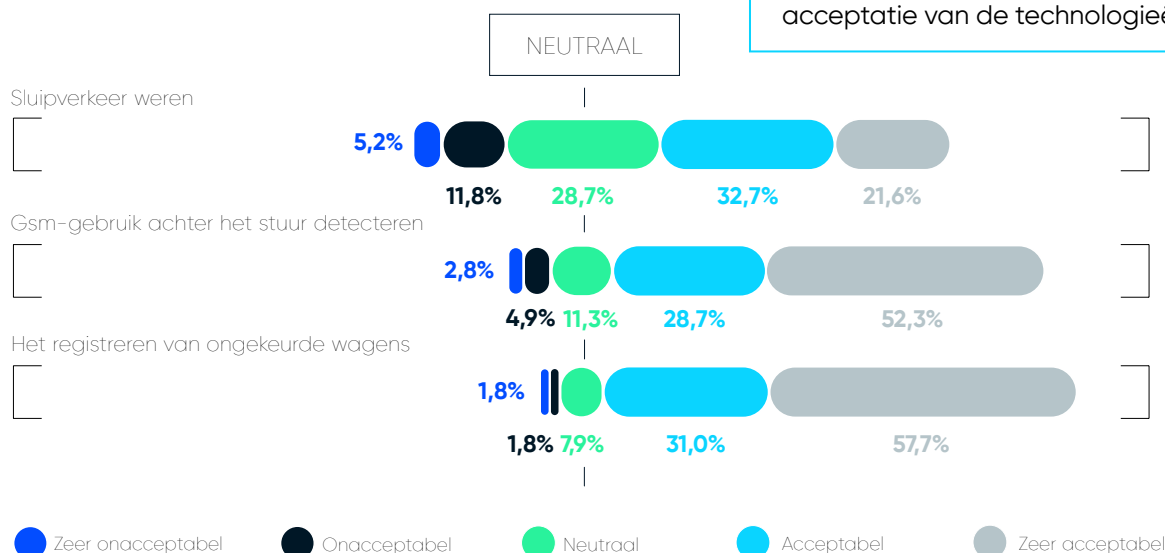
Vaste camera's (CCTV) zijn camera's op vaste locaties (bv. op de hoek van een straat in een stadscentrum), die vaak een zeer hoge resolutie behalen. Deze camera's kunnen in zowel publiek als privaat beheer zijn, afhankelijk van welke gelden andere wetten.

BEKENDE TECHNOLOGIEËN, ONGEKENDE DATASTROMEN

Zowel in grote als kleinere steden en dorpen worden verschillende datagedreven technologieën ingezet om de veiligheid te vergroten en diensten te optimaliseren. Deze technologieën zijn alomtegenwoordig en verzamelen voortdurend gegevens. ANPR-camera's, bodycams en vaste camera's (CCTV) zijn welgekend onder de Vlaming. De **precieze data** die wordt verzameld door deze technologieën, daar is meer twijfel over. Zo geeft **56,3%** van de Vlamingen aan dat ze niet weten of twijfelen welke data ANPR-camera's over hen verzamelen. Voor bodycams is dit **50,6%** en voor vaste camera's (CCTV) is dit **38%**.

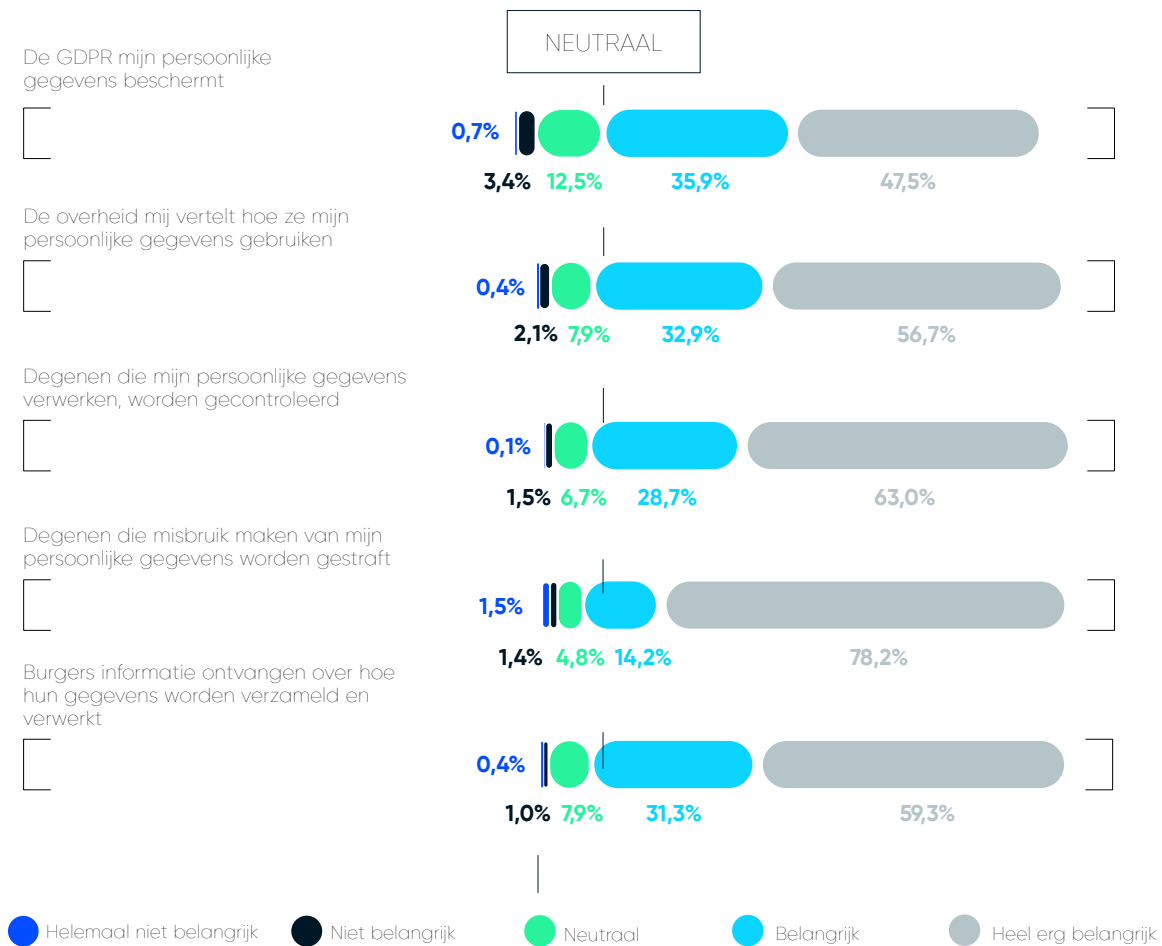
NIEUWE TECHNOLOGIE: WELGEKOMEN?

Over het algemeen staat de Vlaming positief tegenover de meeste technologieën die worden geïmplementeerd in het publieke domein. Vaste camera's (CCTV) worden het meest geaccepteerd. Dit is mogelijk te verklaren doordat deze technologie al geruime tijd gebruikt wordt in Vlaanderen, en daardoor meer genormaliseerd is dan andere technologieën. Het is belangrijk om op te merken dat de doelstelling van een technologie een grote invloed uitoefent op diens **acceptatie**. Zo wordt het gebruik van ANPR-camera's voor het registreren van ongekeurde wagens door een overgrote meerderheid als acceptabel beschouwd (**88,7%**), terwijl dit voor het weren van sluipverkeer veel minder het geval is (**54,3%**). Het doel en de potentiële voor- en nadelen beïnvloeden duidelijk mee de acceptatie van de technologieën.

Figuur 1: acceptatie t.a.v. andere doelstellingen bij het gebruik van een ANPR-camera (in %)

Ik vind het belangrijk dat...

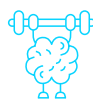

Figuur 2: dataprotectie

ONGEKEND, MAAR TOCH NIET ONBEMIND

Vlamingen maken zich matig zorgen over **privacy**. Een mogelijke verklaring hiervoor is dat burgers niet altijd op de hoogte zijn van de verschillende nadelen of doeleinden van deze technologieën. Toch hecht de overgrote meerderheid van de Vlamingen veel belang aan de bescherming van hun persoonlijke gegevens. Zo geeft **89,6%** aan dat ze het belangrijk vinden dat de overheid hen vertelt hoe persoonlijke gegevens gebruikt worden. Daarnaast geeft **90,6%** aan dat ze het belangrijk vinden om als burger informatie te ontvangen over de manier waarop hun gegevens worden verzameld en verwerkt.

Vlamingen verkiezen een actieve betrokkenheid in de manier waarop gegevens verzameld en verwerkt worden door de overheid. Ze willen graag geïnformeerd worden over de gebruikte technologieën in openbare ruimtes. Bij voorkeur ontvangen ze deze informatie vooral via een e-mail, gemeentelijke website of bewonersbrief.

Kenniscentrum Data & Maatschappij (februari 2024).
Hoe sta jij tegenover dataverzameling van het publieke domein? brAInfood van het Kenniscentrum Data & Maatschappij. Brussel: Kenniscentrum Data & Maatschappij.

Deze brAInfood is beschikbaar onder een [CC by 4.0 licentie](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/)